

VAREN ROND DE GOUDSE MOTTE

Bijdrage van Hans du Pré aan Nieuwsbrief Die Goude, lid van het Watergilde, werkgroep van Historische Vereniging Die Goude

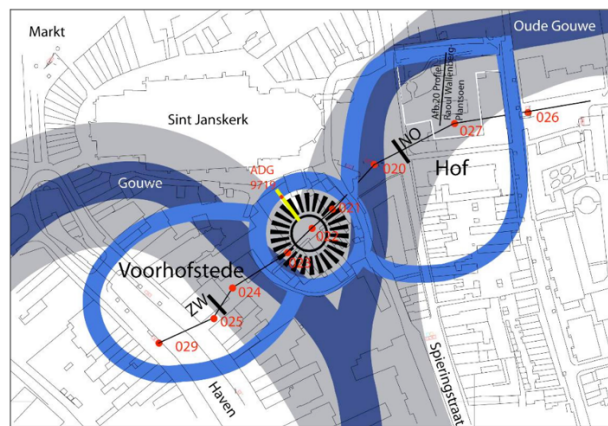
Door watersteden als Delft, Leiden, Den Bosch en Amersfoort kun je aantrekkelijke rondjes varen. Mogelijk kan dat ook werkelijkheid worden in de binnenstad van Gouda.

Uit het bestuursakkoord 2022 - 2026: *We investeren in een aantrekkelijke binnenstad voor onze inwoners, bezoekers en toeristen. De kansen die waterrecreatie biedt voor Gouda, waaronder het historische water in de binnenstad en de vaarverbinding met Reeuwijk, grijpen we aan. Daarom doen we een bijdrage aan het Waterfonds.*

Voor het historische water van de Goudse binnenstad diende zich onlangs zo'n kans aan met het in ere herstellen van de voormalige slotgracht rond de Motte. Rond de Motte, de eerste versterkte burcht van Gouda die gebouwd werd voor het jaar 1150, was een circa 10 meter brede cirkelvormige gracht gesitueerd. Met dat de Goudse Motte in 1369 werd verkaveld voor het bouwen van woningen en bedrijfsruimtes, is de burchtheuvel afgevlakt. De grond die daarbij vrijkwam werd gebruikt om de breedte van de ringgracht terug te brengen naar circa 3 meter. Op latere stadskarten is te zien dat de bebouwing op de Motte tot aan het water stond. Bootjes en schepen voor ambacht en handel bepaalden hier eeuwenlang het beeld. Tijdens de grachtdemping- en afsluitkoorts van de vorige eeuw is de gracht rond de Motte en langs Achter de Kerk echter onbereikbaar gemaakt voor de scheepvaart.

Omgeving van de Motte rond 1150

Situering Motte op de natuurlijke afzettingen van de Gouwe en Oude Gouwe (Analyse boringen ArcheoMedia 2013)

De heropening in 2008 van de 35 meter lange overkluisde monumentale vaarweg, onder gebouw 'De Zon' (voormalige ING-bank) en de Dubbele Buurt door, bracht hier verandering in. Hiermee werd de Mottegracht aan de noordzijde langs Achter de Kerk en Spieringstraat weer bevaarbaar voor kano's en sups (stand up paddling). Ook kleine sloepen, schouwen en vletten kunnen hier nu weer varen, alsmede ook de open rondvaartboot 'Jan Contant' met 8 passagiers. Het initiatief van Reederij de IJssel (met één S) om speciaal voor de Intieme Vaarroute een rondvaartboot type Goudse schouw te ontwikkelen werd ondersteund door de gemeente Gouda door 60% van de kosten op zich te nemen.

Rondvaartboot Intieme Vaarroute max. 8 passagiers.

Mottegracht op z'n smalst t.h.v. kegelbaan sociëteit De Réunion

De zuidzijde van de Mottegracht is op dit moment helaas niet meer bevaarbaar. Dit deel van de Mottegracht loopt onder Museum Gouda door en achter de bebouwing van de Molenwerf langs waarna het onder de kegelbaan van Sociëteit De Réunie door aansluit op de gracht van de Spieringstraat achter het Willem Vroesenhuis. In het verleden zijn oude beschoeiingen hier niet hersteld of vervangen maar werden nieuwe beschoeiingen voor de oude geplaatst. De breedte van de Mottegracht is daarmee teruggebracht van de oorspronkelijke 3 meter naar plaatselijk minder dan 1 meter. Het bestuur van sociëteit De Réunie nam het voortouw om hier verbetering in aan te brengen met de gemeente aan te bieden om bij het noodzakelijke onderhoud aan de kades bij de kegelbaan, het verbreden van de Mottegracht onder de kegelbaan door te willen faciliteren. Alle andere aan de Mottegracht grenzende eigenaren hebben aangegeven dat verbreding ook voor hen bespreekbaar is. De reacties variëren daarbij van ronduit enthousiast tot het mogelijk wel willen afstaan van een strook grond aan de gemeente voor verbreding van de gracht, in ruil voor een nieuwe beschoeiing. Alle neuzen staan dus in de goede richting om dit historisch watererfgoed weer in ere te kunnen herstellen. Dat is een geweldig mooie kans die kan bijdragen aan een aantrekkelijke en vitale binnenstad voor onze inwoners, bezoekers en toeristen.

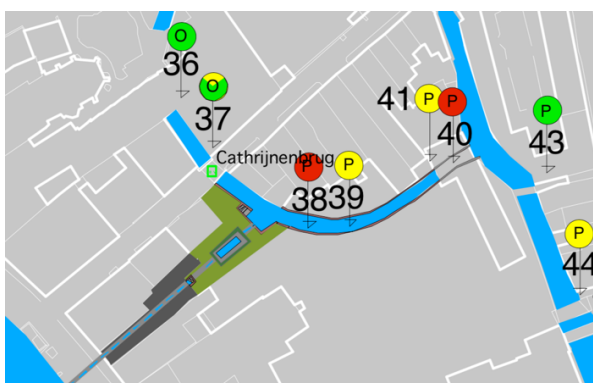
Na het afsluiten van de Haventoeegang in 1953 en daarna nog vele andere grachten, zou dit weer het eerste vaarondje van onze prachtige Waterstad Gouda kunnen worden. Op termijn worden meer vaarondjes mogelijk over de zogenaamde 'Intieme Vaarroute', de kleinere waterwegen van de binnenstad waar de Mottegracht onderdeel van uitmaakt. Wij komen daar graag in een volgend artikel op terug. De door de gemeenteraad ingestelde denktank Waterfonds, bestaande uit de Samenwerkende Binnenstadondernemers Gouda (SBG), de Wateralliantie Gouda (waar onder het Watergilde), en het Watersportverbond, adviseert college en raad dan ook de unieke kans te benutten om het Rondje om de Motte te onderzoeken op financiële en technische consequenties en zo mogelijk tot uitvoering te brengen.

Vernauwing Mottegracht aan zuidzijde van onderdoorgang Museum Gouda bij Cathrijnenbrug in Molenwerf.

Mottegracht aan de noordzijde van onderdoorgang Museum Gouda.

Verbreding Mottegracht in rapport INTIEME VAARROUTE (pag. 59).

ANWBbord Achter de Kerk over Molenwerf en Motte